

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

KUPARISULFAATTI, FEED

Käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY) N:o 1907/2006, 2015/830 REACH (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista), liitteen II vaatimukset.

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivä	10.05.2016
Tarkistuspäivä	18.12.2014

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi	KUPARISULFAATTI, FEED
Kemiallinen nimi	kuparisulfaatti
REACH-rek.nro	01-2119520566-40
CAS-numero	7758-99-8
Tuotekoodi	CUSO4-FEED-SB,CUSO4-FEED-BB

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tukes käyttötarkoituskoodi (KT)	Elintarvikkeiden kemikaalit (26)
Aineen/seoksen käyttö	Teollisuuskäyttö ,
Toimialakoodi (TOL)	Muiden kemiallisten tuotteiden valmistus (C205)

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja

Yrityksen nimi	Algol Chemicals Oy
Toimiston osoite	Karapellontie 6
Postinumero	02610
Paikkakunta	Espoo
Maa	Finland
Puhelin	950991
Sähköposti	msds@algol.fi
Verkkosivu	www.algolchemicals.fi
Y-tunnus	FI07774850

1.4. Hätäpuhelinnumero

Hätänumero	Kuvaus: Myrkytystietokeskus, Tukholmankatu 17, PL 790, 00029 HUS (Helsinki), (24 h) / 09-4711 (vaihe), 09-471977 (suora)
------------	--

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP / GHS] mukaisesti	Acute Tox. 4;H302
	Eye Irrit. 2;H319
	Skin Irrit. 2;H315
	Aquatic Acute 1;H400
	Aquatic Chronic 1;H410

2.2. Merkinnät

Varoitusmerkit (CLP)

Huomiosana	Varoitus
Vaaralausekkeet	H302 Haitallista nieltynä. H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä. H315 Ärsyttää ihoa. H400 Erittäin myrkyllistä vesieläimille. H410 Erittäin myrkyllistä vesieläimille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Turvalausekkeet	P301+P312 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia. P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinsit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. P302+P352 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla. P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön. P391 Valumat on kerättävä. P501 Hävitä sisältö / pakkaus

2.3. Muut vaarat

Muut vaarat : Tämän aineen ei katsota olevan erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä (vPvB).

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.1 Aineet

Aineosa, lisätietoja	Tämä aine on Euroopan unionin lainsäädännön mukaan luokiteltu vaaralliseksi.		
Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö
Kupari-(II) -sulfaatti, pentahydraatti	CAS-numero: 7758-99-8 REACH-rek.nro: 01-2119520566-40	Acute tox. 4; H302 Eye Irrit. 2; H319 Skin Irrit. 2; H315 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	~ - 100 %

Seoksen kuvaus	Tuote on luokiteltu vaaralliseksi CLP-asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti. Molekyylipaino
----------------	---

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä	Näytettävä tätä käyttöturvallisuustiedotetta hoitavalle lääkärille.
Hengitystiet	Mitään erityisiä varotoimenpiteitä ei vaadita. Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Otettava yhteys lääkäriin. Hengitysvaikeuksissa annettava happea.
Ihokosketus	Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin. Roiskeet huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä. Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin. Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.
Silmäkosketus	Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan.
Nieleminen	Juotava 1 tai 2 lasillista vettä. Oksennutettava mikäli henkilö on tajuissaan. Huuhdeltava suu. Potilas viedään välittömästi sairaalaan.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Yleiset oireet ja vaikutukset	: Ärsyttää ihoa. pahoinvointi , , , Metanoli , , Keltatauti , heikkous : : Silmä-ärsytys :
-------------------------------	--

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Lääketieteellinen hoito	Hoito oireiden mukaan. Asiantuntijan neuvojen saamiseksi lääkärin tulee ottaa yhteyttä Myrkytystietokeskukseen.
-------------------------	---

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusvälineet	Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.
-----------------------------	---

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palo- ja räjähdysvaarat	Rikkioksidit
-------------------------	--------------

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Henkilösuojaimet	Käytettävä paineilmalaitetta ja suojapukua.
Muut tiedot	Tulipalon sattuessa on säiliöt jäähdytettävä vesisuihkulla. Saastunut sammutusvesi on kerättävä erilleen eikä sitä saa laskea viemäriin. Tulipalon jäännöksiä ja saastunutta sammutusveden jatkokäsittely on hoidettava paikallisten viranomaisten määräysten mukaan.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Yleiset toimenpiteet	Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa. Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta.
----------------------	--

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristövarotoimet	Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäristöön.
---------------------	--

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Muut tiedot	Kerättävä talteen ja hävitettävä siten, että pölyä ei pääse muodostumaan. Puhdistuksen jälkeen voidaan pieniä määriä huuhtoa pois vedellä. Kerätään ja siirretään asianmukaisesti etiketöityihin astioihin. Vältettävä pölynmuodostusta. Hävitettävä kuten käyttämätön tuote.
-------------	---

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Muita ohjeita	Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8.
---------------	--

Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käsittely	Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin. Käytettävä sopivaa hengityslaitetta, mikäli ilmastointi on riittämätön. Ei saa hengittää höyryjä/pölyä. Varottava aineen joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Säilytettävä alkuperäispakkauksessa. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä.
-----------	--

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi	Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa. Alumiini Eristettävä avoliekeistä, kuumista pinnoista ja sytytyslähdeistä. Magnesium
-------------	--

7.3 Erityinen loppukäyttö

Erityiset käyttötavat	Ei erityisiä ohjeita.
-----------------------	-----------------------

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

DNEL / PNEC

DNEL	Huomautus: tietoja ei ole käytettävissä
PNEC	Huomautus: tietoja ei ole käytettävissä
Valvontaa koskevat muuttajat, huomautuksia	ACGIC TLV TWA: 1.0 mg/m ³ , Cu (pöly) / OSHA PEL TWA: 1.0 mg/m ³ , Cu (pöly) /

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Toimenpiteet altistumisen estämiseksi

Tuotteeseen liittyvät toimenpiteet altistumisen estämiseksi	Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Henkilökohtainen suojavarustus on valittava vaarallisten aineiden tyyppin, pitoisuuden ja määrän sekä kyseessä olevan työpaikan mukaan. Kädet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. Riisuttava likaantunut vaatetus ja pestävä se ennen uudelleenkäyttöä. Säilytettävä työvaatteet erikseen.
---	--

Käsien suojaus

Käsien suojauksen välttämättömät ominaisuudet	Sopivuudesta tietyille työpaikalle tulisi keskustella suojakäsinevalmistajien kanssa. Suojalasit, Käsineet
---	--

Silmien tai kasvojen suojaus

Vaaditut ominaisuudet	EN 166:n mukaiset sivusuojilla varustetut suojalasit
-----------------------	--

Ihonsuojaus

Ihon suojaus (muualla kuin käsissä)	Kehon suojaus valitaan työpaikalla olevan vaarallisen aineen määrän ja pitoisuuden mukaan. , ,
Suojavaatteiden välttämättömät ominaisuudet	Läpäisemättömät käsineet Pitkähihainen vaatetus kestävät työkengät

Asianmukainen ympäristön altistumisen hallinta

Ympäristöaltistumisen torjuminen	Ei saa päästää ympäristöön.
----------------------------------	-----------------------------

Muut tiedot

Muut tiedot	(sumu) (sumu) glyseroli
-------------	-------------------------

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	ei yhtään , kiteinen , sininen
pH	Tila: Toimitustilassa Huomautukset: tietoja ei ole käytettävissä
Kiehumispiste ja -alue	Arvo: 150 °C
Suhteellinen tiheys	Huomautukset: kiinteä 2.284
Liukenevuuden kuvaus	22.37 % (0 °C), 117.95 % (100 °C) osittain liukeneva
Räjähätvyys	tietoja ei ole käytettävissä

9.2 Muut tiedot

Muut fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet	Molekyylikaava CuSO ₄ x 5 H ₂ O 249.68
--	---

Liukoisuus muihin liuottimiin : -, , ()

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Reaktiivisuus kosteana

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiilisuus Suojattava kosteudelta. Stabiili suositeltavissa varasto-olosuhteissa. Tietoa ei ole käytettävissä.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa. : Syövyttää metalleja (Fe) Altistuminen ilmalle aiheuttaa tuotteen hapettumista ja vaalenemista. Kosketus metallien kanssa vapauttaa vetykaasua.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit , Asetyleeni , Vaarallista polymeroitumista ei tapahdu. hydroksyyliamiini ,

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Vaaralliset hajoamistuotteet Pitkäaikaisessa kuumentamisessa yli 600 °C:en lämpötilaan voi muodostua haitallisia hajoamistuotteita. Palossa voi muodostua haitallisia hajoamistuotteita kuten: (rikkiyhdisteet)
etanoli

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Yleistä Vatsakipu

Seoksen välittömän myrkyllisyyden arvio

Välittömän myrkyllisyyden arviointi > 472.5 mg/kg
LD50/ihon kautta/kani = Saattaa ärsyttää hengityselimiä. > 8000 mg/kg
Oksentelu > 2.95 mg/l Ihon kautta

Mahdolliset välittömät vaikutukset

Ärsytys LD50/suun kautta/rotta = LC50/hengitysteitse/ h/rotta =

Viivästyneet vaikutukset

Herkistyminen Ei olennaista Ei olennaista

Yleinen hengitysteiden tai ihon herkistyminen	Ei sisällä herkistäviksi luokiteltuja aineosia.
Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen	Huimaus Hengitettynä Silmäkosketus Ihon ärsytys
Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen	Limakalvojen ärsytystä

Syöpävaarallinen, sukusolujen perimää vaurioittava tai lisääntymiselle vaarallinen

Syöpävaarallisuuden arviointi	Ei luokiteltu ihmiselle syöpää aiheuttavaksi. suun kautta
-------------------------------	---

Altistumisen oireet

Muut tiedot	Voi aiheuttaa herkistymistä herkissä henkilöissä. Ärsyttää voimakkaasti silmiä. Ripuli
-------------	--

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Ekotoksisuus	LC50 = 235 mg/l. 25 mg/l.
Vesielistö, huomautuksia	Myrkyllisyys kalalle Myrkyllisyys vesikasveille

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3 Biokertyvyys

Biokertyvyyspotentiaali	Biokertyminen on epätodennäköistä.
-------------------------	------------------------------------

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus	Vähäisessä määrin liikkuvaa maaperässä liukenee
------------	---

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT-arvioinnin tulokset	PBT- ja vPvB-aineiden arviointi Biologisen hajoamisen määritysmenetelmät eivät sovellu epäorgaanisille aineille. Tämän aineen ei katsota olevan pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen (PBT).
-------------------------	---

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Muut haittavaikutukset, huomautuksia	Erittäin myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
--------------------------------------	---

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät	Hävitetävä vaarallisena jätteenä paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti. Käyttäjän tulee määritellä jätekoodit sillä perusteella, millä menetelmällä tuotetta on käsitelty. 160303 Lähetetään valtuutettuun jätteenkäsittelylaitokseen.
--	--

Muut tiedot	EWC:n (European Waste Catalogue) mukaan jättekoodit eivät ole tiettyä tuotetta, vaan tiettyä käyttötarkoitusta vastaavia. Seuraavat jättekoodit ovat vain ehdotuksia:
-------------	---

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero

ADR/RID/ADN	3077
IMDG	3077
ICAO/IATA	3077

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ADR/RID/ADN	UN 3077 - Ympäristölle vaaralliset aineet, kiinteät, n.o.s., kuparisulfaatti, 9, III, (E)
IMDG	UN 3077 - Ympäristölle vaaralliset aineet, kiinteät, n.o.s., kuparisulfaatti, 9, III, (E)

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Huomautukset	9
--------------	---

14.4 Pakkausryhmä

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5 Ympäristövaarat

Huomautukset	Ympäristölle vaarallinen
--------------	--------------------------

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

IMDG Lisätietoja

IMDG lisätietoja	EmS: F-A, S-F
------------------	---------------

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Lainsäädäntö ja säädökset	Tiedote on laadittu asetuksen (EY) N:o 453/2010 mukaisesti. Rehun lisäaine
---------------------------	--

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

KOHTA 16: Muut tiedot

Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3)	H315 Ärsyttää ihoa. H410 Erittäin myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia. H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä. H400 Erittäin myrkyllistä vesielioille. H302 Haitallista nieltynä.
Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP / GHS] mukaisesti	Acute tox. 4; H302; Skin Irrit. 2; H315; Eye Irrit. 2; H319; Aquatic Acute 1; H400; Aquatic Chronic 1; H410;
Lisätietoja	Algol Chemicals Oy
Tärkeimmät käyttöturvallisuustiedotteen laatimisessa käytetyt lähteet	Käyttöturvallisuustiedote , 17.12.2014
Muutokset edelliseen versioon (lisäykset, poistot tai tarkistukset)	Tiedote on muutettu asetuksen (EY) N:o 453/2010 mukaiseksi. Edellisen tiedoteversion jälkeen tulleet muutokset on merkitty marginaaliin. Tämä tiedote korvaa kaikki aikaisemmat versiot.
Versio	2